

Projektplan för Utvinningsavfall - täkter

Uppdrag

Länsrådsgrupp 6 har gett i uppdrag åt Miljönätverket att driva Miljösamverkan Sverige och att inom ramen för det arbeta fram olika handläggarstöd.

Inför 2022 års verksamhetsplanering föreslog Länsstyrelsen i Skåne detta projekt. Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige valde att låta "Utvinningsavfall täkter" ingå i förslag till verksamhetsplan för 2022. Förslaget fastställdes av styrgruppen efter det att Miljönätverket och Länsrådsgrupp 6 haft möjlighet att lämna synpunkter.

Bakgrund

Förordning (2013:319) om utvinningsavfall omfattar gruvor och täkter. Lagstiftningen är främst anpassad för gruvverksamhet vilket medför att hanteringen av utvinningsavfall från täkter är en utmaning för såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter. En täkt med utvinningsavfall blir en utvinningsavfallsanläggning och ska därmed ta fram en avfallshanteringsplan. Naturvårdsverket menar att avbaningsmassor från täkter i regel är ett utvinningsavfall. Branschen har inte samma synsätt.

Naturvårdsverket rapporterar alla utvinningsavfallsanläggningar till EU vart tredje år. Vid senaste rapporteringen framkom att antalet utvinningsavfallsanläggningar i Sverige är mycket begränsat. Det borde rimligen finnas fler sådana anläggningar i förhållande till vårt stora antal täkter. Naturvårdsverket konstaterade att för perioden 2017-2020 hade tillsynsmyndigheterna inte identifierat anläggningarna. Nästa rapportering är 2023.

Hos Naturvårdsverket pågår arbete med att ta fram en ny vägledning för täkter. Delar av den nya vägledningen är relevant för Miljösamverkan Sveriges projekt. Vi samverkar med Naturvårdsverket i vårt arbete med att ta fram ett konkret handläggarstöd kring utvinningsavfall från täkter.

	<p>I juni 2022 antogs prop. 2021/22:219 Ordning och reda på avfallet. I den finns krav på säkerhet vid prövning av utvinningsavfallsanläggning. Bestämmelsen föreslås träda i kraft halvårsskiftet 2023.</p>
<p>Syfte (Varför?)</p>	<p>Syftet med projektet är att underlätta för tillsyns- och prövningsmyndigheterna att arbeta med utvinningsavfallsanläggningar vid täkter enligt förordning (2013:19) om utvinningsavfall.</p> <p>Syftet är också att skapa möjligheter för nationell samsyn och effektiv handläggning samt underlätta länsstyrelsernas tillsynsvägledningsarbete när det gäller täkter.</p>
<p>Projektmål (vad?)</p>	<p>Projektet ska ta fram ett handläggarstöd som underlättar tillsynsmyndighetens hantering av utvinningsavfall vid täkter.</p> <p>Handläggarstödet ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> • genomgång av aktuell lagstiftning • bedömningsstöd och checklista för tillsyn • relevanta beslutsmallar
<p>Kortsiktiga effekter</p>	<p>Frågan om utvinningsavfall från täkter aktualiseras hos länsstyrelser och kommuner.</p> <p>Handläggarstödet underlättar bedömning av avfallshanteringsplan vid tillståndsprövning och tillsyn</p>
<p>Långsiktiga effekter</p>	<p>Utvinningsavfall från täkter identifieras och hanteras på ett korrekt sätt inom den ordinarie tillsynen.</p> <p>I samband med prövning av täkter hanteras frågan om utvinningsavfall.</p> <p>Verksamhetsutövare, prövnings- och tillsynsmyndigheterna har vetskap om aktuell lagstiftning gällande utvinningsavfall och täkter.</p> <p>Naturvårdsverket kan lämna mer korrekta uppgifter vid rapportering till EU angående utvinningsavfallsanläggningar vid täkter.</p>
<p>Målgrupp</p>	<p>I första hand: Handläggare för tillsyn och prövning vid länsstyrelserna samt kommunala miljöinspektörer.</p> <p>I andra hand: Verksamhetsutövare och konsulter. Observera att vi inte riktar oss direkt till denna målgrupp.</p>

Styrgrupp	Miljösamverkan Sveriges styrgrupp: Gustav Enander, Länsstyrelsen Jönköping, ordförande Eva Bergh, Naturvårdsverket Björn Forsberg, Länsstyrelsen Dalarna Christina Hägglund, Länsstyrelsen Värmland Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen Jämtland Kristina Nylén, Länsstyrelsen Östergötland Teresia Persson, Jordbruksverket Johan Stål, Havs- och vattenmyndigheten
Projektledare	Carina Lif, Miljösamverkan Sverige
Projektgrupp	Jens Artin, Länsstyrelsen Skåne Annafia Jansson, Länsstyrelsen Dalarna Eva Ljungdahl, Länsstyrelsen Jämtland Jennie Malm, Länsstyrelsen Jönköping
Projektfaddrar	Kristina Nyhlén, Länsstyrelsen Östergötland Tomas Waara, Naturvårdsverket
Referensgrupp	<i>OBS! Arbete pågår med referensgruppen</i> Maria Ed, Naturvårdsverket Mårten Sohlman, Täktbranschen SBMI <i>Kommunala inspektörer</i>
Juriststöd	Ann Dahlberg, Länsstyrelsen Västra Götaland
Behov av IT-stöd (i samverkan med förvaltningsobjektet, t ex e-tjänst, gemensamma mallar)	Ej relevant
Avgränsningar (Vad ska projektet inte arbeta med)	Vi arbetar framåtsyttande med att identifiera utvinningsavfallsanläggningar. Vi fokuserar på täkter, vi ska inte arbeta med utvinningsavfall från gruvor. Vi ska inte ta fram en mall för avfallshanteringsplan åt VU.
Kritiska framgångsfaktorer	Vi samverkar med Naturvårdsverket genom regelbundna avstämningar alternativt att Naturvårdsverket deltar i projektgruppen. Delar av den nya vägledning Naturvårdsverket arbetar med kring täkter är relevant för projektet och vi kommer troligen att få ta del av den. Vi ska inte dubbelarbeta.

	<p>Det är viktigt att vi förankrar projektet hos och har samverkan med länsstyrelsernas täkthandläggare, exempelvis i samband med täkthandläggartäffar och via aktuell samarbetsyta.</p> <p>Vi behöver tänka ”miljönytta - cirkulärt - lokalt”. Visa på ett <u>enkelt</u> arbetssätt för såväl myndigheter som verksamhetsutövare. Vi ska inte skapa ”onödig byråkrati”.</p> <p>En utbildningsinsats kommer att behövas.</p>
<p>Utvärdering och förtydligande av när projektet är avslutat</p>	<p>Projektet avslutas när handläggarestödet godkänt av styrgruppen, publicerat och lanserat via olika kanaler.</p> <p>Utvärdering av projektet och projektgruppens arbete ska ha gjorts enligt ordinarie mall.</p>
<p>Genomförande</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samla in underlag parallellt med inläsning. 2. Ta fram innehåll och struktur för handläggarestödet: <ul style="list-style-type: none"> • Vilka paragrafer i förordning (2013:319) om utvinningsavfall som är relevanta för täkter • Vilken roll prövningsmyndigheten har när det gäller utvinningsavfallsanläggningar inklusive säkerheter vid prövning av täkter. • Hur tillsynsmyndigheten kan göra en bedömning om och när avbaningsmassor är ett avfall eller ej. • Hur tillsynsmyndigheten identifierar minimikrav på täkter vad gäller utvinningsavfall och när avfallshanteringsplan krävs. • Bedömningsstöd för tillsynsmyndigheten när det gäller <ul style="list-style-type: none"> - utvinningsavfallsanläggning - riskanläggning - granskning av avfallshanteringsplan • Checklista för tillsyn • Mallar för <ul style="list-style-type: none"> - föreläggande om att göra en bedömning om anläggningen har utvinningsavfall - föreläggande om att ta fram en avfallshanteringsplan - föreläggande om att komplettera avfallshanteringsplan - beslut att avfallshanteringsplanen är komplett 3. Färdigställa handläggarestödet. 4. Utbildningsinsats i form av t ex ett webinarie och eventuellt en enkel film som kan publiceras på vår webb.

Tidplan	<p>Start våren 2022 Handläggarsstödet klart i mars 2023, därefter webinarie etc. Avslut av projekt i maj 2023</p>
Budget	<p>Projektledarens lön, kostnader för projektdeltagarnas resor och övernattningskostnader finansieras genom projektmedel. Detta gäller även insatser som projektgruppen kan behöva stöd av jurist alternativt kommunikatör.</p> <p>Projektgruppsmedlemmarnas insats i form av arbetstid står respektive organisation för. Preliminärt uppskattas arbetsinsatsen till ca tre heltidsarbetsveckor per deltagare.</p> <p>Övriga kostnader: Layout flödesschema + illustrationer 20 000 kr</p> <p>Tidredovisning för länsstyrelsedeltagare sker med VÄS-kod 5039.</p>
Vem tar hand om resultatet	<p>Miljösamverkan Sverige publicerar projektresultatet på sin webbplats. Vi uppdaterar inte innehållet.</p>
Dokumentation	<p>All dokumentation samlas på projektets grupparbetsplats.</p> <p>Alla checkar ut och in dokumenten vid arbete på grupparbetsplatsen.</p> <p>Minnesanteckningar förs vid varje träff/möte.</p> <p>Färdigt material läggs (<i>i regel</i>) ut på den del av Miljösamverkan Sveriges webbplats som är åtkomlig för alla.</p>
Mötesstruktur	<p>Regelbundna projektgruppträffar och Skype-möten hålls efter behov.</p>
Bilagor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tid- och aktivitetsplan 2. Kommunikationsplan 3. Riskanalys